

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

Kunszentmárton fejlődése

Kunszentmárton, október 16.

II.

Kereskedelmünk és iparunk érdekeit a kereskedelmi kör, az ipartestület és az alsófokú ipari és kereskedelmi tanonciskola szolgálja. Nem sok, de mégis valami. Városunkban az idő szerint 248 önálló iparos és 43 önálló kereskedő van. Ipartestületünk elöljáróságát kérjük, hasson oda, hogy a kereskedelmi és iparkamara rendezzen minél több tanfolyamot iparosaink részére minden szakmában, hogy így azok csakugyan mesterek legyenek.

A kereskedelemmel és iparral szoros kapcsolatban áll s egyben a földművelés érdekeit is kiváló mértékben szolgálja a közlekedés.

Vasutunkon úgy Szolnok, mint Szentes felől naponta öt személy- vagy vegyes vonat s egy-egy tehervonat érkezik, viszont Szolnok és Szentes felé naponta öt-öt személyvonat s egy-egy tehervonat indul. A Szolnok vagy Szentes felé, vagy onnan ide irányuló személy- és teherváru forgalom lebonyolítására ez a tizenkét vonatjárat teljesen elegendő, sőt sok is. Vasuti politikánkban érthetetlen, hogy a Pusztatenyőn vagy Szajolban a fővonatokhoz csatla-

kozást nyerő vonatainknak csak be kell menniök Szolnokra, viszont Szolnokról indul minden vonatunk, daczára, hogy Szajolig vagy Tenvőig, — vagyis a megfelelő csatlakozási pontig — úgy a személy, mint a teherváru forgalom a fővonatokkal lebonyolítható s ezáltal a mi vasutunk javára jelentékeny üzemi költség megtakarítható lenne.

Nincsen azonban vasutunk Szelevény felé, szőlőinkbe, általában a Tiszazugba és Szarvas felé. A Tiszazug által a tiszazugi vasut létesítése iránt indított mozgalmat tehát minden irányban támogatnunk kell. Eltekintve attól az óriási haszontól, mely gazdasági téren a szőlőinkkel való vasuti összeköttetés févén községünkre hárul, meg kell csinálni ezt a vasutat Kunszentmárton forgalmának, iparának és kereskedelmének fejlesztése céljából. Ha a Tiszazug központja akarunk lenni, már pedig nagyon akarunk, központosító politikát kell folytatnunk. Ez a politika pedig mit sem ér, ha a közlekedés ügye nem áll teljesen szolgálatban.

Október 6-ikán megkezdtek az új vasuti állomási épület földmunkáit. Ideje is már, hogy eltűnjék a föld színéről az a szurtos vityilló, amely eddig nálunk a vasuti állomást képviselte. Évek óta járunk Ponciustól Pilátusig,

kérvényezünk, sürgetünk, deputációzunk. A kereskedelemügyi miniszteriumban tavaly májusban eljárt deputáció azt az ígértet nyerte, hogy még az 1909. évben okvetlenül hozzáfognak az építkezéshez. Egy esztendővel később fogtak hozzá, de nem baj, csak hogy hozzá fogtak. Lesz tehát már diszes, a kor igényeinek s a forgalomnak megfelelő új állomási épületünk is.

Egy vállalkozó még június havában engedélyt nyert a tiszai alsójárás területére rendes járatu időhöz kötött autómobil-omnibusz üzembe helyezésére. Autómobil túlkölést hallunk eleget, de hol késik az autóbusz az éji homályban?

Nagyot lendít gazdasági és kereskedelmi érdekeinken egyaránt, ha a régióta tervezett új Duna-Tisza csatorna csakugyan Csongrádtól indul ki. Ez irányban jó híreket hallunk eleget, de biztosít igen keveset tudunk. Egy csöppet sem ártana, ha a Tiszazug érdekeltsége összefogna Csongrád és környéke érdekeltségével, monstre deputációt küldene a kereskedelmi miniszteriumba agítálni a csongrádi kiinduló pont mellett.

Természetesen mi a csongrádi kiinduló pontnak csak úgy vennők lényeges hasznát, ha a Körös hajózha-

Émlékezés a püspöki napokra

— A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája. —
Irtta: Mezey István.

Vidéki városokban püspököt fogadni, bérnialást látni, nem mindennapi esemény.

Nekünk, kunszentmártoniaknak is ritkán jut ez a szerencse, lévén mi az „egri egyházmegye védbástyáján”, nagyon hosszú az út Egertől Kunszentmártonig.

Ezelőtt harmincöt évvel, az akkor még élete delén, ma már testileg az alkony felé hajló nagynevű főpásztor, dr. Samassa József egri érsek személyesen részesítette a kunszentmártoniakat a bérnialás szentségében.

Tizenhét évvel ezelőtt a boldog emlékü Szele Gábor, egri főszentelt püspök és a közelmúlt napokban, szeptember huszonötödikén méltóságos és főtisztelendő Szerecsányi Lajos főszentelt püspök urat voltunk szerencsések üdvözölni falaink között igaz tisztelettel, őszinte „Kun” szeretettel.

Hogy ez a tisztelet, hogy ez a „Kun” szeretet mennyire igaz, mennyire őszinte volt, tanuja az a frappáns fogadtatás, amelyben megérkezésekor részesült a főpap.

Az egész város ünnepi hangulatban volt.

Zászlódiszt öltött.

A templomtól a vasutig valóságos néparadat hullámozott.

A perron szorongásig telve.

Magas egyházi méltóságok, országgyűlési képviselők, főszolgabírák, elöljáróság, képviselőtestület és a község intelligenciája fogadta az érkező főpapot, akinek a község főbírája üdvözlő beszédet intézett, egy tíz éves fehérbe öltözött kis leány pedig remek csokrot nyújtott át.

A püspököt vivő négyesfogat előtt diszbandérium haladt a „Kun” fehér és kék színben öltözött, fehér és kék színű zászlókkal, utána pedig hosszú sora a szebbnél szebb fogatoknak.

A községháza és a Klein-ház között épült három ívű remek diadalkapun áthaladva a menet, a plebánia előtt állapodott meg, ahol a főpap megszállott.

Másnap hét órától tíz óráig tartó hosszú szertartással főszentelte és consecrálta az átépített s remekül díszített három hajós gyönyörű templomot, Kunszentmárton büszkeségét.

A szentelés után szentbeszédet tartott, majd fényes segédlet mellett ünnepi nagymisét celebrált.

Délben a főpap tiszteletére a plebánián negyvenöt terítéki ebéd volt.

Az első toasztot a püspök mondta, éltetve e Patronátust, a jelenvoltakat és a plebánost.

Utánna Baranyi Ödön a püspökre, majd Dósa József plebános a távollevő bíboros főpásztor, dr. Samassa József egri érsek öminentiaja egészségére emelt poharat.

Délután az iskolás gyermekek bérnialása volt.

Legnagyobb szenzációja volt a napnak ifju Szabó András és Fazekas Margit, fgy. Tóth Dénes és Fazekas Ilonka esküvője, melyet a püspök maga végzett, magas szárnyalású beszédet intézett az új párokhoz.

Este a templom kivilágítása elragadó, igazán fenséges volt.

A torony sétatáján és a templom erkélyszerű két oldalán hétszáz darab piros-fehérszínű pohárnéccsek árasztottak tündéri fényt. Nemesak a kunszentmártoniak, hanem a szomszédos községek és a messze tanyákon lakók is gyönyörködtek e tündér fényben, amely jó éjjelutáni eltartott.

Hétlőn és kedden a nők bérnialása volt.

Szerdán reggel hosszú kocsisor kíséretében Mesterszállásra ment.

A mesterszállási határon küldöttség és bandérium fogadta a püspököt. Délben tiszteletére ebéd volt a plebánián.

Ebéd után kíséretével visszaindult Kun-

tása biztosítva van. A Körös hajózhatása érdekében évek óta épül a szentesi határban valami duzzasztó vízmű. Eleinte nagy reménységet fűztek ehhez a vízműhöz, már szinte hallani véltük a Körösön a gőzhajók csobogását, de újabb időben elhallgattak az optimisták is. Hiába való kísérletezésekről ver most már a szó, ha a duzzasztóról ver. Nem ártana utána nézni, hogy legalább a dázzasztónál duzzad-e már a Körös.

Bennünket, kunszentmártoniakat különösen azért érdekel ez a kérdés, mert ezzel soros kapcsolatban van az új Köröshid kérdése is. Ha a Körös vize hajózhatásra alkalmas magasságra duzzad, a gőzhajók a mi falhidunk alatt nem járhatnak el. Régebben is volt már szó arról, hogy állami hidat kapunk stratégiai szempontokból. De úgy látszik, más stratégusnak más a stratégiája. Elhallgattak az állami hidstratégiai szükségességével. A duzzasztó mián reményeink újból duzzadozni kezdtek. A Dnna—Tisza csatornáról megjelent hírek alapján reményeink egészen megerősödtek. Vagy így, vagy úgy, előbb-utóbb meg kell kapnunk az állami hidat. Kunszentmárton fejlődésének egyik hatalmas eszköze lesz az. Elvesztjük ugyan a vámszedési jogot, de azzal nem sokat veszünk. A hidvámából egy fillért sem fordíthatunk más célra, mint a hid jó karban tartására.

Iskola épületeink.

Kunszentmárton, október 16.

(y.) Hosszu, nagy körültekintést igénylő munkálatok után végre befejezettek állanak (eltekintve azon könnyelmű mulasztástól, hogy a közel 1000 gyermeket befogadó nagysiskolánál klozet nincs) iskola épületeink.

Monumentális nagyarányaival, homlokzatán Állami elemi népiskola főlirattal, mely uemcsak a vidékieket, de a kunszentmártoniakat is kellemesen lépi meg, — áll a központi nagy iskola, amely az állami építészeti hivatal terve szerint lett átalakítva, kibővíve.

Hogy ezen szép épületnek ne csak meglepő külsején, de belső beosztásán is gyönyörködünk, leírjuk azt pontosan. A homlokzat alatti főbejáraton belépve, a bevezető folyosó

szentmártonba, ahová délután félnégy órakor érkezett meg.

Ekkor már a plebánia körül özönlött a nép, sorakoztak a díszbandérium tagjai és a fogatok.

Félöt órakor helyezkedett el a főpap titkárával az ötlet váró négyes fogaton, hogy a vasúthoz hajtasson.

A kerületi papság, az előljárásság és a tisztelgők nagy száma szintén fogatokra szállottak.

Harangok zugása között indult meg a menet, élén a díszbandériummal. A püspököt vivő négyes fogatot huszonöt fogat kísérte.

Szép, nagyon szép volt ez a menet is, méltó párja a bevonulásnak.

A főpap derűs, mosolygós arcán meglátszott, mennyire jól esett neki az őszinte tisztelet megnyilvánulása. Jobbra-balra kalap lengetéssel viszonozta az üdvözléseket.

Ritka, szép napok voltak ezek. Sokaknak kedves emlékeket hagyott lelkében.

Hisszük, hogy a főpap is kedvesen emlékezik vissza a Kunokra s talán a jövőben rövidebbek lesznek az időközök, talán sürűbben ellátogat hozzánk, módot adván arra, hogy ismét ily szép, ily kedves napokat lássunk.

jobb és baloldalán egy-egy tantermet találunk, amely termék az utca front felül 3—3 ablakról nyerek a világosságot. A folyosó végén egy kisebb terem, a fizika és ásványtani szerek elhelyezésére.

A bevezető folyosót keresztalakban érinti földszinti folyosó, amelynek jobb szárnyán az igazgatói lakás és iroda, a balszárnán pedig egy tanterem, tanítók társalgó szobája, az ipariskola iroda helyisége, (amely az ideai tanévben a polgári iskolai tanítók irodája is) és az iskolaszolga lakása. Ugyancsak ezen folyosóról nyílik a tornaterem, amely 359 köbméter terjedelmével, 25 centiméter mély homokporondjával és teljes giunáziumi felszerelésével büszkesége Kunszentmártonnak. A főberáttal szemben a lépcsőház. Jobb és bal oldalra följáró. A pihenőig 17—17, a pihenőtől az emeletig ismét 17—17 fehér mészkő lépcső, csinos vasrostély biztonsági védővel.

Az emelet jobb szárnyán, a kor kívánalmainak megfelelően — hat tanterem, amelyekből négy az utcáról, egy a folyosóról és egy az udvarról nyeri a világosságot. A balszárnyon négy tanterem, ezek közül három utcai s egy udvari.

A földszinten és emeleten zárt üvegezett folyosó.

Külön épületben két terem, slőjd és kosárfonásra. Ezek az ideai tanévre polgári iskolának vannak átengedve. A folyosók falain díszes fogások húzódnak végig a növendékek felső ruháinak. Igen helyes intézkedés a közegészség érdekében, mert a téli időben átázott kabátok, kalapok és szipkák kigőzölgése nem rontja a termék levegőjét.

Az órákózi szüneteket villamos csengő jelzi. Tanítási idő alatt a kapu zárva van, nehogy hivatlanok zavarják az előadást, esetleg vándorló vagy roszakaratu ember a növendékek fogason levő ruháit meg ne dézsálmhassa.

Itt jegyezzük meg, hogy úgy a lépcsőház, mint a folyosók falait legalább 130.—140 centiméter magasan jó lenne olajos festékekkel bevonni, mi által nagy szolgálatot tennék a tisztaságnak, mert bizony azokon már is meglátszik a gyermekekkel érintkezés nyoma, pedig még a kezdet-kezdétén vagyunk.

Lássuk most már a belterületi iskolákat. Eötvös-utca. (Kulacsos) Modern, szép épület. Két szoba, konyha, éléskamra, pince és egyéb melléképületek. Szép tágas négy ablaku tanterem.

Zrinyi-tér. A fentebbi szerinti tanítói lakás, két szép tanterem.

Érpart. Egy tanítói lakás, egy tanterem.

Itt hiányzik a pince, kérjük, miért?

Szabadságtér. Egy lakás, két tanterem.

Jaksor. Egy lakás, egy tanterem.

Telekpart. Egy lakás, egy tanterem.

E két utóbbinál a tanítói lakással előirt pincét az ugynevezett tanyai vermek helyettesítik. Vajjon jól van-e ez így? Ugy tudjuk, hogy ott is okleveles s egyenlő képzettségű erők vannak alkalmazva, talán nem helyes a jogos illetmény elvonása? Nem-e lehetne még azokat pótolni?

Bemutattuk a fentiekben Kunszentmárton iskoláit, amelyek az «Érpart», «Jaksor» és «Telekpart» iskoláinál észlelt hiányokon kívül — amelyek könnyen pótolhatók — semmi kívánni valót sem hagynak hátra.

Adja Isten, hogy ezen szép iskolákban Kunszentmárton utódai erényekben, érzelmekben és bölcsességben erősödvén, úgy a községnek, mint édes hazánknak derék, hű polgáiraivá nevelkedjenek.

Ugy legyen!

Községi ügyek.

A képviselőtestület rendkívüli közgyűlése. — Előkészületek a folyó évi népszámlálásra.

Kunszentmárton október 16.

Kunszentmárton község képviselőtestülete folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Az október havi pénztárvizsgálatról szóló jegyzőkönyvet a közgyűlés tudomásul vette.

A községi választók összeírására a kép-

viselőtestület a főjegyző elnökle alatt egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek: *Józsa Ferenc, S. Kovács József, Józsa Károly és Gulyás János* képviselők.

Az előljárásság bejelentette, hogy mivel az I., II., III. és IV. oszt. kereseti adó, valamint az általános jövedelmi pótdadó eltörléséről s az általános kereseti adó és az általános jövedelmi adó behozataláról hozott törvények életbeléptetése az 1912. évi december hó 31. napjáig az indemnitási törvénnyel elhalasztatott, az adóköteles személyeket és tárgyakat az 1911., majd az 1912. évre a községnek kell még összeírni. A képviselőtestület a bejelentést szomorú szívvel tudomásul vette s megbizta az adóügyi jegyzőt, hogy az adóköteles személyeket és tárgyakat a hivatalos órák alatt írja, illetőleg írassa össze, a rendes, hivatalos munkát pedig hivatalos órákon kívül végezze, illetőleg végeztesse el. A hivatalos időn kívüli munkáért a képviselőtestület az adóügyi jegyző és személyzete részére a költségvetésben e címen felvett rovat terhére 200 korona tiszteletdíjat szavazott meg, a tanyai összeírók részére pedig 50 korona ételmezési költség általányt.

Az előljárásság bejelentette, hogy a kir. pénzügyigazgatóság a borítal- és husfogyasztási adó beszedési jogának megváltása tárgyában a község és a kincstár kiküldöttjei között szeptember 3-ikán kötött szerződést jóváhagyta. A szerződés szerint a község a borítaladó és husfogyasztási adó beszedési jogát az 1911—1913. években, úgy mint eddig, 18.500 koronát fizet. A szerződés csak az 1911. évre kötött meg feltétlen joghatálylyal. Az 1912. és 1913. évekre a kölcsönös felmondási jogot fenntartották. Az előljárásság jelentését a képviselőtestület tudomásul vette és kimondotta, hogy mivel az általánadózásra nézve az egyes felekkel és az iparüzőkkel más alkalommal megkísérlett egyezkedési eljárás sikerre nem vezetett s előre láthatólag most sem vezetne, ezt az egyezkedési tárgyalást most meg sem kíséri. A most megkötött szerződés hatályának tartama alatt a borítal- és husfogyasztási adó továbbra is tételenként fog beszédeni.

Kovács László volt községi kertész a község ellen 1000 korona megfizetelmé iránt pert indított, mert ő a szerződés értelmében a részére kikötött 2 hold földet éveken keresztül nem használta. A pert a község elvesztette, minnek folytán az előadó főjegyző indítványozta, hogy a képviselőtestület hatalmazza fel az előljárásságot, hogy *Kovács László* részére 1000 korona tőkét, ennek 31 korona 27 fillér kamatát és felperes ügyvédi költségére 220 korona 90 fillért utalványozhasson. A képviselőtestület a főjegyző indítványát elfonadta és az előljárásság már ki is fizette *Kovács László* követelését.

Herczog József fogyasztási kezelő kérvénnyel fordult a képviselőtestülethez, hogy 1200 korona fizetését 1600 koronára és a tiszta nyereségből neki megszavazott 5 százalékot 10 százalékra emelje fel. A közgyűlés méltányolta *Herczog József* kérelmét és fizetését 1600 koronára emelte fel és a tiszta jövedelemből ezután 10 százalékot biztosít neki.

Népszámlálási értekezlet.

Szénássy Lajos tb. főszolgabíró elnökle alatt Tiszaföldváron folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor népszámlálási értekezlet volt, melyen a tiszai alsójáráshoz tartozó összes községek jegyzői részt vettek. Ez alkalommal beosztattak a népszámlálóbiztosi és felülvizsgáló körök, kijelöltettek a számláló biztosok és felülvizsgálók, megállapították a napi- és munkadíjak.

Kunszentmárton község 18 számláló kerületre osztott aképen, hogy egy kerületben az egyes számláló biztosok által összeírandó lélekszám 400-nál kevesebb és 800-nál több ne legyen.

A kerületek, számláló biztosok és felülvizsgálók beosztása a következő:

Számlálóbiztosi kerületek: I. kerület, számláló biztos *Vékony István* tanító; működési köre 1—150 házászámig. Lélekszám mintegy 750. — II. kerület, számláló biztos *Szalai Zsigmond* tanító; működési köre 151—307. házászámig. Lélekszám mintegy 750. — III. kerület, számláló biztos *Nagy János* tanító; működési köre 308—400. házászámig. Lélekszám mintegy 600. — IV. kerület, számláló biztos *Mihály Gyula* néptanító; működési köre 400—503. házászámig. Lélekszám mintegy 600. — V. kerület, szám-

láló biztos Ország Pál tanító; működési köre 504—599. házzámig. Lélekszám mintegy 650. — VI. kerület, számláló biztos Huber Béla néptanító; működési köre 600—708. házzámig. Lélekszám mintegy 600. — VII. kerület, számláló biztos Kovács Gyula tanító; működési köre 709—819. házzámig. Lélekszám mintegy 600. — VIII. kerület, számláló biztos Gácsi L. István községi bíró; működési köre 820—927. házzámig. Lélekszám mintegy 600. — IX. kerület, számláló biztos Beszédes Dezső községi s.-jegyző; működési köre 928—1044. házzámig. Lélekszám mintegy 600. — X. kerület, számláló biztos Híza Károly tanító; működési köre 1045—1195. házzámig. Lélekszám mintegy 750. — XI. kerület, számláló biztos Császár Terenc tanító; működési köre 1196—1340. házzámig. Lélekszám mintegy 750. — XII. kerület, számláló biztos Dóka Bertalan községi iktató; működési köre 1341—1490. házzámig. Lélekszám mintegy 750. — XIII. kerület, számláló biztos Gaál József rendőrbiztos; működési köre 1491—1648. házzámig. Lélekszám mintegy 750. — XIV. kerület, számláló biztos Schöber Alajos néptanító; működési köre (tanyák) 1—144. számig. Lélekszám mintegy 550. — XV. kerület, számláló biztos Tiffert Jakab tanító; működési köre (tanyák) 145—215. házzámig. Lélekszám mintegy 400. — XVI. kerület, számláló biztos Cseuz Mátyás tanító; működési köre (tanyák) 276—372. házzámig. Lélekszám mintegy 400. — XVII. kerület, számláló biztos Szabó József tanító; működési köre (tanyák) 373—482. házzámig. Lélekszám mintegy 400. — XVIII. kerület, számláló biztos Geiszler Péter néptanító, működési köre (tanyák) 483—603. házzámig. Lélekszám mintegy 500.

A 18 számláló kerület csupán 3 felülvizsgálattal körben osztatik be, mert felülvizsgálóul több alkalmas egyén nincsen és mert az egyes számláló kerületek különbözően sem tulajnyok és pedig:

I. Felülvizsgáló kör az I—VI. számláló kerületekből. Felülvizsgáló Szabó József községi jegyző.

II. Felülvizsgáló kör a VII—XII. számláló kerületekből. Felülvizsgáló Nagy Zoltán községi jegyző.

III. Felülvizsgáló kör a XIII—XVIII. számláló kerületekből. Felülvizsgáló Pap Zoltán községi s.-jegyző.

Megjegyezzük, hogy a felülvizsgálók főképen a kataszteri birtokosok, adófőkönnyek és képviselőválasztók névjegyzékének használatában egymást kölcsönösen támogatják.

Az 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12. számláló kerületekben, melyek a központhoz közel terülnek el, a napidij 4 korona, a munkadíj 5 fillérben; a 3, 4, 5, 6 és 13 kerületekben, melyek a távolabb eső és szét-szórtabban fekvő ugynevezett kertek egyrészt is magukban foglalják, a napidij 4 korona, a munkadíj 6 fillérben; a 7 kerületben, mely pusztán a kerteket foglalja magában, a napidij 4 korona, a munkadíj 7 fillérben; a 14 és 18 kerületben, melyek a külső részekre vannak, a napidij 6 korona, a munkadíj 8 fillérben; a 15, 16 és 17 kerületben, melyek a legtávolabb eső pusztákat foglalják magukba, a napidij 6 korona, a munkadíj 10 fillérben állapított meg.

Tiszasas 3 kerületre osztatott. Napidij a belterületen 4 korona, külterületen 6 korona. Munkadíj minden lap után 6 fillér a belterületen, míg a külterületen 8 fillér.

Hirek.

Kunszentmárton, október 16.

— **Személyi hir.** Szabó Ákos szolnoki pénzügyigazgatósági titkár a kunszentmártoni adóügyek megvizsgálása végett pár napja községünkben tartózkodik.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Turesányi György október hó 7-én a marosvásárhelyi ügyvédi bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

— **Visszahelyezés.** A járási főszolgabíró Csiba Antal segédjegyzőt, ki Rákóciban a betegeskedő jegyzőt több mint egy éve helyettesítette, visszahelyezte Kunszentmártonba. Csiba Antal visszahelyezése folytán eltávozik körünkől a derék és szimpatikus Papp Zoltán, ki rövid itt időzése alatt az egész község rokonszenvét megnyerte.

— **Gondnoksági ülés.** Október hó 10-én az állami iskolai gondnokság rendkívüli ülést tartott a központi iskola irodahe-lyiségében. Egyedüli tárgy volt, gondoskodni az iskolakönyvek beszerzéséről. A könyvek beszerzésére négy kereskedő tett ajánlatot az iskola igazgatójánál. És pedig: Wolf Dezső, Bozóky Álmos, Klein Adolf és a Keresztény fogyasztási Szövetkezet. Hosszas tanácskozás után a gondnokság a Klein Adolf ajánlatát tartotta a legelőnyösebbnek, ki a tiszta nyereség 25 százalékát ajánlotta fel a szegény iskolás gyermekek részére. Azonfelül kötelezte magát, hogy 10 első és 5 másodosztályos szegény tanuló fog ellátni ingyen köny-

vekkal. A gondnokság elfogadta Klein Adolf ajánlatát és megbizta a gondnoksági jegyzőt, hogy kösse meg a szerződést Klein Adolffal és pedig úgy, hogy az iskolai könyvek 10 napon belül itt legyenek.

— **Kálmán nap.** A rokonok és jóbarátok nagy száma kereste fel folyó hó 13-án Szabó Kálmán postamestert, hogy névnapja alkalmából szerencse kívánataikat kifejezzék. Mi részünkről ezuton gratulálunk.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszolinokvármegye törvényhatósági bizottsága f. é. október hó 17-én a vármegye székházában tartja rendes őszi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatában elsőnek szerepel az alispán évnegyedes jelentése, mely elég bőven foglalkozik a kunszentmártoni község-házán a poloskairtásból keletkezett robbanással. A közgyűlés tárgysorozatában az érdeklődést a választások fogják betölteni. Kormos Miklós árvaszéki elnök ugyanis nyugalomba ment. A helyére két komoly pályázó van: Mocsáry Géza helyettes árvaszéki elnök és járásunk főszolgabírája Busa Ákos. Nagy lesz a küzdelem a két jelölt között, mindkettőnek nagy pártja van és egyelőre nem tudni, hogy a szerencse Istenasszonya ki mellé fog szegődni. Amennyiben Busa Ákost választja meg árvaszéki elnökké a törvényhatósági bizottság, úgy a tiszai alsójárás főszolgabírói állása üresedésbe fog kerülni és ezt az állást a hétfői közgyűlésen szintén be fogják tölteni. Ezen állásra szintén két jelölt pályázik és pedig Szénássy Lajos, a tiszai alsójárás tb. főszolgabírája és Nagy Ottó vármegyei jegyző. A tiszai alsójárás megyebizottsági tagjai már több ízben értekezletet tartottak és Szénássy Lajost egyhangulag jelölték a főszolgabírói állásra. Körleveleket is küldtek szét a vármegye bizottsági tagjainak és kéri őket, hogy Szénássyra szavazzanak, mert Szénássy megérdemli a támogatást. Ő kezdettől fogva a tiszai alsójárásban működött, ismeri a járás minden dolgát. De különösen azt emelik ki a megyebizottsági tagok egyik körlevelükben, hogy a vármegyei bizottsági tagoknak azért kell Szénássyra szavazniok, mert most a tiszai alsójárásnak választanak főszolgabírót, a járás pedig Szénássyt akarja. Szénássy megválasztása a járás érdeke. Ez előtt úgy volt, hogy a járás jelöltjét mindig megválasztották. A hétfői közgyűlésen dől el, vajjon most is tiszteletben tartják-e a járás óhaját, vagy pedig egyszerűen figyelmen kívül hagyják? Mi óhajtanánk, hogy a járás ügyeit minden tekintetben ismerő és alapos tudású Szénássy Lajos vegye át a járás vezetését. Amennyiben Nagy Ottó választatik meg főszolgabíróvá, megüresedik a VII. fizetési osztályu jegyzőség és ennek betöltése folytán a IX. és X. fizetési osztályu jegyzőség. A IX. fizetési osztályu jegyzői állásra községünk szülöttje: Józsa János vármegyei jegyző is pályázik és reméljük, hogy Józst meggyebizottsági tagjaink támogatni fogják.

— **A király 80-ik születésnapjának évfordulója.** Baranyi Ödön, Kővér János, gróf Bolza József és társai törvényhatósági bizottsági tagok, a vármegye f. é. okt. 17-én tartandó rendes közgyűlése elé indítványt nyújtottak be az iránt, hogy az 1910. év — legkegyelmesebb királyunk 80-ik születésnapjának emlékeztetére — a törvényhatósági tisztviselők, a községi jegyzők és segédjegyzőket illetőleg, nyugdíjigény szempontjából, háromszorosan számíttassék! Az indítvány, melyet a törvényhatóság minden kétséget kizárólag határozattá is emel, az érdekelt tisztviselők körében nagy örömet keltett.

— **A vármegye közigazgatási bizottsága** f. hó 12-én tartotta október havi rendes ülését dr. Horthy Szabolcs főispán elnöklete alatt, mely alkalommal a rendes havi jelentések tudomásul vétettek s a folyó ügyek elintézése után a közigazgatási bizottság fegyelmi tanácsa ült össze s néhány fegyelmi ügyben hozott ítéletet.

— **Színészet.** A jövő hét elején Rajcsányi István igazgató színtársulata Kunszentmártonba jön előadásokat tartani. A mint meggyőződünk, a társulat műsora a budapesti színházak legjobb és legjobb darab-

jaiból van összeválogatva. Rajcsányi legutóbb Mindszenten játszott, hol a legjobb fogadtásban részesült.

— **Eljegyzés.** Mészáros Zsuzskát P.-Gyaluból eljegyezte Takács Gyula dárdai adótsit.

— **Hirdetmény.** Az 1911. évre az adóköteles személyek és tárgyak összeírása (az ugynevezett konskripció) a tanyák között a folyó 1910. évi október hó 17. napján (hétfőn) délelőtt 8 órakor fog megkezdetni, mind a három mezőri járásban egyszerre. Figyelmeztetnek az adókötelesek, hogy az összeírás idején otthon tartózkodjanak, vagy maguk helyett lakásukon megbízottat állítsanak, aki az összeírók kérdéseire pontos, megbízható feleletet tud adni. Aki az összeírás alkalmával személyét, vagy a vele közös háztartásban élő családtagjait be nem mondja, az összeírót valótlan bemondásokkal félrevezeti, vagy munkájában hátráltatja, 2—100 kor. bírsággal büntetendő. Aki adóköteles foglalkozását elhallgatja, avagy eltagadja, 10—100 k. pénzbírságban marasztalható el.

— **Szerencsés megmenekülés.** Október 13-ika majdnem végzetes nap lett Józsa Károly, a Kunszentmártoni Takarékpénztár aligazgatójára. A nevezett napon ugyanis istvánházi pusztájáról kocsival tartott hazafelé, amidőn a Betekints és a hid közti töltésen egy cséplőgépet vontattak reá szemközti. A lovai a tömegre hegyezték ugyan fülüket, de Józsa Károly, aki maga hajtotta a lovakat, szárban tartotta őket s megcsillapodtak. A mint így haladva már csaknem elhagyta a gépet is, a meglehetősen rozskorban lévő műuton nagyot zökkent a gép és a zökkenés folytán természetesen nagyot is zörrent, mire a lovak megijedtek s nem előre iramodtak, hanem hőköltek, a kocsit a gáton keresztbe fordították s egy pillanat alatt a kocsit és lovak gazdától együtt a gát mellé estek. Esés közben — szerencsének kell nevezni a körülményt — Józsa Károlyt a zökkenés folytán beállott lökerő a kocsiból kidobta s még szerencsésebbnek kell mondani azt, hogy bár a lovak közül esett, csekély sérülésen kívül komolyabb baja nem történt. A valóban veszedelmes helyzetből menekült „Károly bácsi” ismerősei rokonszenvesen üdvözölték, a mihez mi is örömmel járulunk, egyben azonban az illetékes körök figyelmét felhívjuk arra, hogy a kérdéses gáton levő kerékvetők nem alkalmasak a szerencsétlenség megakadályozására, el kell azt látni korlátal, annyival inkább, mert a gátest maga meglehetősen keskeny, magas és rendkívül forgalmas s gyakran gépjárművek száguldanak rajta keresztül, a mely gépek zakatolása és trombitálása még nagyon hosszú időn keresztül alkalmas lesz a lovak megvadulására és hasonló, talán végzetes kimenetelű szerencsétlenségek előidézésére.

— **Mulatság.** A kunszentmártoni ifjuság f. hó 23-án, vasárnap este, a „Körös szálloda” nagytermében, a helybeli róm. kath. templom javára jótékonycélu táncmulatságot rendez. A táncmulatságot száz tagból álló rendezőség készíti elő s így bizton remélhetjük, hogy e táncmulatság egyike lesz a legsikerültebb mulatságoknak. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez.

— **Bestiális anya.** Csomán Mária 26 éves hajadon október 3-án virradóra gyermeket szült. Hogy szegényét eltitkolja az emberek előli, még azon éjjel kivitte kis gyermekét a felső temetőbe, egy sírnál letette és otthagya az ártatlan esecsemőt. A szomszédoknak felűnt, hogy a leány beteg, ezt gyanusnak találták és bejelentették a csendőrségnek. A csendőrök letartóztatták Csomán Máriaat, ki aztán töredelmesen bevallotta bűnét. A csendőrök erre kimentek a temetőbe és keresni kezdték a kis gyermeket. Azonban nem találták meg. Valószínű, hogy az ártatlan gyermek a kutyák martaléka lett. A bestiális anyát bekisérték a járásbírság fogházába.

— **Közzemle.** Az előjáróság az 1910. évi állományi megújításra vonatkozó felvetési la-

tromot közszemlére teszi ki. A közszemle október 10-ik napján kezdődött s az utolsó nap október 17-ike. A kivetés ellen azok, a kik ilyen adóval már tavaly is meg voltak róva, november 1-ső napjáig, azok pedig, akik ilyen adóval most először vannak meg róva, az adónak a kis könyvecskébe való bejegyzését követő 15 nap alatt szállhatnak fel. A felszólalás az előjárásnál is beadható.

— **Adakozás templomunk belső díszítésére.** (2-ik közlemény.) Péntek Szeréna és Mezey Sándor pástorjáték jövedelméből 150, Harangozó Póla úján négy aszszony 5, Kiss Ilona Dósa Istvánné 6, Kovács Viktória és Gyóllay Mária 24, Mihály Gyula tanító 10, Harangozó Anna 10, Tóth Viktória és Karsai Ilona 2, Nálhi István és neje csiláralapra 100, ifj. Dósa József ny. tályi lelkes 50, Turcsányi József és neje 50, Turcsányi Antal és neje (Hatvan) 200, Habranyi Mihály 20, Ókrös Ferenc 10, Vékony István piarista tanár (Keckemét) 20, Olvasós társ. tagok 5, Talmácsi János és neje 3, Kone Ilona 3, Gyollai Kálmán 4, Lengyel István 40, Olvasós társ. tagok 13, Samu László 10, E. Kovács Lajos és neje 10, Schleier Ede és neje 4, Harangozó Veron Szt. Ferenc szobor tiszt. 20, Balla Rozália Forgó Mária tiszt. 30, Józsa Anna Sz. család kép tiszt. 20, Gyöngyök ára 2, Benke Boldizsár 15, Harangozó Veron Hétfájd. kép tiszt. 20, Fazekas Antalné Szt. Antal szobor tiszt. 20, Devánszky József Szt. József kép tiszt. 20, öz. Péntek Elekné 5, öz. Selleb Sándorné 5, öz. Szabó Andrásné 1, Kiss Pál és atyafiai Mária kép tiszt. 120, Baranyi Ödönné Szt. Anna képe tiszt. 120, N. N. 3, Fekete Jánosné 2, Herceg József és neje 20, Balla József 4, Kovács Kálmán stációs kép tiszt. 20, Habranyi Béla 20, Lázi István 5, Kiss Regina 20, Kiss Veron 1, Kiss Katalin 1, Kiss Erzsébet 1, Gulyás Veron 1, Kiss Ilona 1, Halász Imre 1, Prosznyek Anna 1, Palatinszki Rozál 1, Dávid Viktória 1, Szilák Erzsébet 1, Fazekas Erzsébet — 10 fil., Zsemberi Veron — 10 fil., Dávid Erzsébet — 40 fil., id. Fazekas István 5, Dékán Mária 5, Fazekas István 60, B. Nagy Julianna stációs kép tiszt. 20 koronát. Összesen 1336 korona 60 fillért.

Bózsó Aranka

Dantesz Jánosné tisztelettel tudatja, hogy női-ruha varrodáját új lakására, a Király-(zsinór)-utca, **Sulyok-féle házba helyezte át.**

Tisztelettel tudatom a m. t. butorvásárló közönséggel, hogy eddig a Kurc-féle házban fennállott

butorraktáramat

saját házamba, a **Király-(zsinór) utca 1046. számú házba áthelyeztem.** Mindenféle funéros, fényes és matt, továbbá festett és konyhabutorokat olcsó áron árusíthatok.

Egyben felhívom b. figyelmüket az újonnan berendezett, új kocsival ellátott

TEMETKEZÉSI-vállalatomra.

Temetéseket olcsó árakban vállallok. Raktáron tartok fa- és ércoporsókat, dus választékban sírkoszorúkat.

Kérem a nagyközönség szives pártfogását, illő tisztelettel

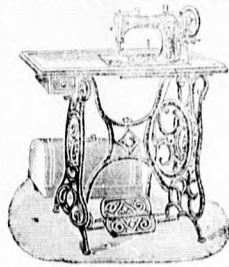
ifj. **MOLNÁR FERENC.**

Szelevényen, a piactéren jóforgalmu **szatócsüzet hentességgel** egybekötve, a házzal együtt eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a helyszínen Dávid Márton, tulajdonos.

Szelevényen, a temető melletti **szélmalom eladó.**

Értekezhetni a helyszínen, a tulajdonossal.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrópég és kerékpár raktárában szerezhetők be

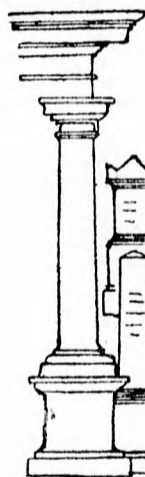
KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben 6 évi jótállás mellett.

Kényelmes havi és heti részletfizetés.

Sirkőraktár Kunszentmártonban.

Kunszentmárton és vidéke n. é. közönsége körében sokan vannak, kik nem bírnak tudomással arról, hogy Kunszentmártonban rövid idő óta egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

sirkőraktár és kőfaragó-műhely

létezik. Tisztelettel van szerencsém tehát tudomásul adni, hogy ebbeli szükségleteiknek beszerzése végett teljesen fölösleges távolabb eső városba fordulni, mert raktáron tartok különféle **márvány, gránit és terméskövekből készült sírköveket,** ugyszintén készítek épület és templommunkálatokat, utikeresztek.

Javításokat helyben és vidéken, régi siremlékek javítását, sírfeliratok aranyozását pontosan és olcsón eszközölök. Levelezőlapon való hívásra bárhol a vidéken is megjelenek.

Sok évi nagy városi tapasztalataim a szakmában abban a kellemes helyzetbe hoztak, hogy a legkényesebb izlésnek is megfelelhettek, magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlom, vagyok kiváló tisztelettel

PÁL ISTVÁN, kőfaragómester.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy Kunszentmártonban, a **Kossuth Lajos-utcában, Garay György ur üzlete mellett a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, divatos betűkkel, új gépekkel felszerelve**

Könyvnyomdát

nyitottam. Készítek heti lapokat, folyóiratokat, műveket, hivatalos és ügyvédi nyomtatványokat, báli és esketési meghívókat, névjegyeket, gyászlapokat, levélpapírokat és borítékokat stb., minden e szakmába vágó munkákat csinosan, pontosan és gyorsan, még a legkényesebb izlésnek is megfelelően.

Kérem a nagyközönséget ezen új vállalatom szives támogatására

teljes tisztelettel
Wolf Dezső.